

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	9
Inleiding	11
1. MINDERJARIGEN	13
2. ONTWIKKELINGSPSYCHOLOGIE	19
2.1. Taalverwerving	19
2.2. Waarnemen	29
2.3. Geheugen	29
2.4. Begrip van tijd en ruimte	34
2.5. Interpreteren van gedrag	35
2.6. Seksuele ontwikkeling van minderjarigen	36
2.7. Het stellen van vragen	39
2.8. Taalachterstand	53
3. (ZEDEN)MISDRIJVEN IN VERBAND MET MINDERJARIGEN	55
3.1. Aanranding van de eerbaarheid	55
3.1.1. Bespreking	56
3.1.2. Leeftijdscriterium	63
3.1.3. Verzwarende omstandigheden	66
3.1.4. Voyeurisme	67
3.1.5. Webcamseks	69
3.1.6. Andere strafbepalingen	69
3.2. Ongewenst seksueel gedrag	70
3.3. Verkrachting	71
3.3.1. Bespreking	71
3.3.2. Leeftijdscriterium	81
3.3.3. Verzwarende omstandigheden	83
3.3.4. Andere strafbepalingen	84
3.3.5. Verjaring	84
3.4. Het houden van een huis van ontucht en prostitutie	85
3.5. Mensenhandel	88
3.6. Bederf van de jeugd en prostitutie	89
3.7. Openbare schennis van de goede zeden	90
3.8. Kinderporno	92
3.9. Seksuele/genitale verminking	94
3.10. Ontvoering en verberging van minderjarigen	94
3.11. Niet afgeven van kinderen	95
3.12. Niet vertonen van kinderen	95

3.13.	Achterlaten van kinderen in behoefte	96
3.14.	Verlating van familie	97
3.15.	Gebruik van minderjarigen om een misdrijf te plegen	98
3.16.	Exploitatie van bedelarij	98
3.17.	Gemis aan toezicht van ouders en opvoeders	99
3.18.	Geschreven project van maatregelen van opvoeding	100
3.19.	Huisarrest voor minderjarigen	101
4.	HET AUDIOVISUEEL VERHOOR VAN MINDERJARIGEN	103
4.1.	Algemeen	103
4.2.	Het audiovisueel verhoor	105
4.3.	Bevoegdheden van de tussenkomende personen	110
4.4.	Cassettes	114
5.	HET VERHOOR VAN MINDERJARIGEN	117
5.1.	Empirisch onderzoek als basis van (rechts)psychologisch onderzoek	119
5.2.	De gepaste verhoorder	123
5.2.1.	Verhoordercompetenties	124
5.2.2.	Andere aandachtspunten qua verhoorder	127
5.3.	Het stappenplan	129
5.3.1.	Toepassing 'Salduzwet' (fase 0)	131
5.3.2.	Introductiefase (fase 1)	131
5.3.3.	Fase van het vrij verhaal (fase 2)	136
5.3.4.	Fase van de vraagstelling (fase 3)	143
5.3.5.	Fase van het beëindigen van het verhoor (fase 4)	146
5.3.6.	Kritische bespreking van artikel 28quinquies §2 en 47bis Sv.	147
5.4.	Andere aspecten van het verhoor	154
5.5.	Hulpmiddelen	158
		158
6.	HET COGNITIEF VERHOOR	169
6.1.	Verwijder de emotionele barrières	171
6.2.	Herstel de samenhang, de context	171
6.3.	Zet aan tot volledige beschrijving	172
6.4.	Verander de volgorde van de gebeurtenissen	175
6.5.	Verander het perspectief	175
6.6.	Specifieke herinneringen	176
7.	GELOOFWAARDIGHEID	177
7.1.	Algemeen	178
7.2.	Ontdekken van misleiding en leugens (SVA)	182

7.2.1.	Analyse van de relevante informatie uit het dossier	184
7.2.2.	Het semigestructureerd interview	185
7.2.3.	De inhoudsanalyse (CBCA)	186
7.2.4.	De Validity Checklist (VC)	196
7.2.5.	Bruikbaarheid	200
8.	HET POLITIEONDERZOEK	201
8.1.	De verschillende types misbruik	202
8.1.1.	Kindermishandeling	202
8.1.2.	Seksueel misbruik	205
8.1.3.	Pedofilie	210
8.1.4.	Typologie van verkrachters	213
8.2.	Verhoor begeleider minderjarig slachtoffer	215
8.2.1.	Algemeen	215
8.2.2.	Beroepsgeheim van hulpverleners in jeugdzaken	218
8.3.	Verhoor van een volwassen slachtoffer van een zedenmisdrijf	222
8.3.1.	Vanuit het perspectief van het slachtoffer	222
8.3.2.	Vanuit het perspectief van de verdachte (valse aangiftes)	225
8.3.3.	Te bevragen punten	229
8.4.	Uit te voeren onderzoeksverrichtingen	231
8.5.	Verhoor van verdachten van zeden misdrijven	234
8.5.1.	Minderjarige verdachten	237
8.5.2.	Volwassen verdachten	241
8.5.3.	Te bevragen punten	247
9.	DIVERSEN	249
9.1.	Posttraumatische stressstoornis (PTSS)	249
9.2.	Interculturele verhoren	252
9.2.1.	Cultuurverschillen	253
9.2.2.	De culturele atlas	258
9.2.3.	Islam	261
9.3.	Keuzeconfrontatie met minderjarigen	263
9.4.	De seksuele agressie set (S.A.S.)	267
9.5.	Het proces-verbaal	271
10.	VERHOOR VAN MENSEN MET VERSTANDELIJKE BEPERKINGEN OF MENTALE STOORNISSEN	275
10.1.	Verstandelijke beperkingen	277
10.1.1.	Onderverdeling	277
10.1.2.	Gemeenschappelijke kenmerken	279
10.1.3.	Hoe een verstandelijke beperking opmerken	282
10.1.4.	Aandachtspunten bij verhoor	282

10.1.5. Aandachtspunten bij zedenmisdrijven	288
10.2. Autismespectrumstoornis (ASS)	292
10.2.1. Gebrek in de sociale interactie	295
10.2.2. Gebrek in de verbale en non-verbale communicatie	296
10.2.3. De verbeelding, repetitieve gedragspatronen	302
10.2.4. Opmerken van symptomen	304
10.2.5. Het stellen van vragen	305
10.2.6. Geheugen	310
10.2.7. Liegen	312
10.3. Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD)	314
10.4. Gilles de la Tourette syndroom	316
10.5. Pseudologica fantastica	316
10.6. Münchhausen by proxy	318
10.7. Het syndroom van Down	319
10.8. Folie à Deux	321
10.9. Borderline	322
10.10. Schizofrenie	324
Bibliografie	331
Trefwoordenlijst	373